

פרשת אמור

"..אמר אל הכהנים בני אהרן..לנפש לא יטמא בעמיו כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו .." (ויקרא כ"א, א'-ב')

מעמדו המיוחד של הכהן, מותנה אמנם בשמירה על הכללים והתנהגות נאותה, אך הוא נובע בעיקר מייחוסו המשפחתי. בשעה שמת אחד מבני משפחתו והוא נטמא לו אזי הוא יורד מגדולתו והופך להיות כאחד האדם. בימי האבל זוכה הכהן ל'פסק זמן' בקרב משפחתו, בו הוא מקבל תזכורת שמעלתו השברירית אינה מכח עצמו.

(עיון בפרשת השבוע)

שעור פרשת השבוע: הרב דוד

ימי החול		שבת	
5.06	זמן תפילין/טלית	18.57	הדלקת נרות
9.17	סוף זמן ק"ש	19.05	מנחה א' 14.00 ב' 19.05
19.21←19.18	שקיעה		ערבית ושיעור הרב
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
19.05	מנחה שיעור וערבית	11.30	קידוש
19.39	צאת הכוכבים	17.40	מנחה 13.30
20.10	ערבית	17.10	לימוד 'דור לדור'
		18.00	שיעור הרב ארי
7.30	שחרית נוער	19.53	צאת השבת

אחות תורנית – הילרי יום טוב

שבת
שלום

פְּרַשְׁת אַחַר

בספר ויקרא מתוארים לנו הקורבנות לפרטיהן, ואילו בקריאה מעמיקה אנו יכולים לגלות כי כל הקורבנות כולם אסורים בדבר אחד מאוד מפתיע.

כָּל-הַמִּנְחָה, אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַה'--לֹא תַעֲשֶׂהָ, חֶמֶץ: כִּי כָל-שְׂאֵר וְכָל-דָּבָשׁ, לֹא-תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אֵשָׁה לַה'. (ויקרא ב' י"א)

מכאן אנו לומדים שכל הקורבנות כולם אסורים מיסודם באיסור חמץ, דבר שלכאורה נשמע תמוה, הרי מצות הן לחם עוני, ומי האיש שיביא למלך מלכי המלכים לחם עוני כשי?! וכאשר נעמיק בפרשתנו נוכל לגלות יוצא מן הכלל: **טו** וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמִּנְחַת הַשֶּׁבֶת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה: שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה. **טז** עַד מִמִּנְחַת הַשֶּׁבֶת הַשְּׂבִיעִת, תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם; וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה, לַה'. **יז** מִמּוֹשְׁבַתֵיכֶם תִּבְיָאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה, שִׁתִּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים--סֵלֹת תִּהְיֶינָה, חֶמֶץ תִּאֲפִינָה: בַּפּוֹרִים, לַה'. (ויקרא כ"ג)

כלומר, רק ביום אחד בשנה, לאחר ספירה ארוכה של "לקראת", בחג השבועות, אנו מצווים להקריב קרבן שונה, קרבן חמץ. ומיד נשאלת השאלה המתבקשת, למה דווקא שבועות נבחר לחג שבו יוקרב הקרבן המיוחד, התשובה המתבקשת היא כמובן שדווקא יום זה נבחר מכיוון שבאותו יום קיבלנו את התורה.

אני רוצה להציע תשובה נוספת, אחרת מעט.

בגן למדנו כולנו, שספירת העומר מטרתה היא לספור את הימים שבין יציאת מצרים לבין מתן תורה, ולכן מדובר בתקופה מלאת רוחניות והתעלות. ואילו, על פי פשט הפסוקים אין הדבר כך, ולא ייתכן שכך היה ויהיה, הרי כאשר כל העם עוסק וחי סביב מקצוע החקלאות אי אפשר לצפות מהעם שבתקופה כזו של השנה, בתקופה כזו חשובה מבחינה חקלאית, שיעסוק ברוחניות והתעלות. כלומר, דמיינו לכם את אותו חקלאי שרוצה לזרוע את יבולו, ועומד בפני אותה הבעיה שעומד כל חקלאי בימינו - כמה לזרוע, מה הסיכון לעומת הסיכוי בכל אחד מהמצבים והאם "להמר" על כל הקופה או לנהוג בזהירות. וכאשר אותו חקלאי מסיים לקצור את התבואה - דבר שקורה בסביבות חג השבועות - יורדת לו אבן גדולה מהלב, אותה אבן שיושבת עליו כבר מהרגע שזרע את יבולו ועד לאותו רגע שמסיים לקצור.

כאן נכנסת התורה לתוך לבו של החקלאי. במהלך השנה החקלאי מתאים את קורבנותיו לחוסר שיש לו (או לאין שיש לו), מקריב קרבנות כאדם עני ומתפלל תפילה מתוך תחנון לבורא העולם, שיעזור לו בגידולי השנה. וביום אחד בשנה, ביום שבו יורדת לחקלאי אותה אבן מהלב, הוא מחויב להביא קרבן חמץ, קרבן תודה של אדם שיש לו, אדם שמתפלל לקב"ה לא כדי לבקש דבר אלא כדי להודות לו על השנה שעברה. ולמטרה זו מתאים החמץ, חמץ הוא לא לחם עוני אלא קרבן של אדם שיש לו, וכך אדם יכול להגיד את תודה בצורה הטובה ביותר, כשהוא רואה את מה שהרוויח.

מתוך דברים אלו אנו יכולים להבין, שהתורה ראתה בתקופה של ספירת העומר **לדורות** בעיקר תקופה חקלאית ולא בהכרח תקופה מלאת רוחניות וציפייה לקבלת התורה.

דברי הספד לדודי – חייט אכט"ן ז"ל

הגמרא במסכת שבת דף קה ע"ב אומרת: "שכל הבוכה על אדם כשר – מוחלין לו על כל עוונותיו, בשביל כבוד שעשה", ובהמשך: "אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו".

דוד חיים היקר והצדיק שלנו, אינני יודע למה בדיוק התכוונה הגמרא באומרה "אדם כשר", אבל אתה היית ודאי הרבה יותר מזה, וודאי ראויות כל הדמעות שאנחנו מורידים עליך היום.

דוד יקר, שיחד עם דודה יהודית היקרה שתיבדל לחיים טובים וארוכים, אתם כבר מזמן לא סתם דודים, ואנחנו, ילדי לנדאו בסעד, אימצנו אתכם כמעין סבא וסבתא.

כפי שלימדת אותי פעם, לא היתה לך שאלה איך עליך לנהוג, פשוט השתדלת להיצמד לדברי המשנה והגמרא המורחבים שאנו אומרים כל בוקר בתפילה:

"אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא; ואלו הן:

כבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והשקמת בית המדרש שחרית וערבית, והכנסת אורחים, ובקור חולים, והכנסת כלה, ולגנת המת, ועיון תפלה, והבאת שלום בין אדם לחברו; ותלמוד תורה כנגד כלם."

לכן בין השאר, היה לך פשוט שצריך לנסוע לכל לוויה שאפשר, כי ברשימה שקראתי כתוב "לווית המת" ולא "ניחום אבלים", ומכאן ברור מה יותר חשוב...

עד שחלית, לפני קצת יותר משנה, התאמצת להגיע לכל לוויה שנוגעת אליך, גם אם היתה רחוקה, ואתה כבר ממש לא צעיר.

"השכמת בית המדרש שחרית וערבית" ו"תלמוד תורה כנגד כולם" – כבר שנים רבות מאוד שאתה מתחיל את הבוקר מוקדם מאוד בלימוד דף יומי בהתמדה מפליאה, ונמנה על מדליקי האור בבית הכנסת, אי שם ברבע לשש בערך, אחרי שכבר סיימת את הדף. גם אם חזרנו יחד משמחה משפחתית באחת בלילה, זה לא מנע ממך לקום בארבע בבוקר לעבודת השם שלך. בנוסף לכך הצטרפת לעוד מסגרות שונות של לימוד תורה ושיעורים שונים, וגם בתקופת מחלתך, התאמצת ללמוד את הדף היומי כל עוד יכולת לעשות זאת.

כשאמך, סבתא ציפורה שלנו, נפטרה לפני כ- 35 שנים, היא הסתלקה בחטף. אותך הקב"ה ידע שאי אפשר לקחת בחטף, שהרי בעבודתך המסורה והאחראית, שנמשכה כל עוד יכולת, עסקת בכל כך הרבה דברים, שהיינו חייבים שיהיה לך זמן להעביר אותם. כשהבנת שזה מה שעליך לעשות, כתבת הכל בייקיות המופלאה שלך, אך נשאר עדיין בעולמנו, כדי שיהיה לנו עוד זמן לשאלות ובירורים למה שלא הבנו.

בעבודתי כמנהל הקהילה לפני למעלה מעשר שנים, עבדנו יחד הרבה. אציין רק שני דברים מאותה תקופה: א. גמילות חסדים – כמה השתדלת לעזור לכל מי שזקוק, ובמיוחד לבני המשק. עשית תמיד את המירב והמיטב כדי לסייע לבני סעד בכל גיל, ובכל מקום. ב. שמירת הלשון – אף פעם לא הרבית לדבר. היית יכול לשבת בישיבות הנהלת קהילה ולשתוק זמן רב, וכשדיברת זה היה תמיד קצר ולענין. "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב. נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה" (תהילים לד).

שתי תמונות שחרוטות בליבי מחגים בבית הכנסת שלנו :

שבועות – אתה נשאר בדביקות עד סוף תיקון ליל שבועות, לכל השיעורים, גם אם זה מחייב אותך לעמוד זמן רב כדי להישאר ערני. כשמסיימים לפנות בוקר אתה הולך לישון, כדי לחזור למניין הרגיל ולהתפלל תפילה חגיגית בעירנות.

והשניה, יום כיפור – חיים המלאך. כך היית בעיני ביום הכיפורים. עומד בכל התפילות מהתחלה ועד הסוף, כמו המלאכים. רק השנה כשהיית כבר מאוד חולה, ישבת בחלק מהתפילות. כעת אפילו לעמוד לא תצטרך, ותתמזג ודאי עם מלאכי השרת בעולם שכולו טוב.

שמעתי פעם בלוויה, שהמנהג לחזור מהלוויה לא בדרך שהלכת אליה, הוא עמוק יותר מהדרך הגיאוגרפית בה הלכת. המשימה שלנו היא אף פעם לא לחזור מלוויה כפי שבאנו אליה. צריך ללמוד מהנפטר, ולחשוב איך אני יכול לחזור אחרת? מה אני יכול ללמוד? מה אני יכול לשפר? מה אני יכול לתקן?

העולם שלנו חסר היום איש קטן שהיה איש גדול וצדיק. וכדי לשמור על איזון הזכויות בעולם, כל אחד מאיתנו צריך לחשוב מה הוא יכול להוסיף, ומה הוא יכול לתקן.

חיים שלנו – ממך כל אחד כאן יכול לקחת משהו לעצמו: להגיע בזמן לתפילה, להוסיף לימוד תורה, לסייע למי שזקוק לכך, לגמול חסד של אמת ועוד ועוד.

יהי רצון שנצליח לעשות זאת, כל אחד בדרכו הוא, והדברים כולם יהיו לעילוי נשמתך הטהורה, שעולה ומתקרבת למקומה המכובד ליד כסא הכבוד.

תהא נשמתך צרורה בצרור החיים!

יחזקאל א' נא' ו'

חבל על דאבדין ודלא משתכחין

במקורותינו נאמר: "חבל על דאבדין ודלא משתכחין". הביטוי הארמי משתכחין מתפרש בדרך כלל: "נמצאים" - כלומר דברים שהולכים לאיבוד וקשה למצאם.

אבל ישנו פירוש נוסף, ואולי נכון יותר: אינן משתכחים - במובן של אינם שכיחים – אינם מצויים.

אחד מאלו היה חברנו חיים מנחם אפשטיין..

חנן אולן

קיבוץ סעד אבל על פטירתו של חברנו

חיים מנחם אפשטיין ז"ל

ומשתתף בצערה של המשפחה

הקבוצה - תורה

ביום חמישי שעבר- הוציאה ועדת תרבות קבוצה שנייה לסיור לילי ומרתק בעיר בני ברק. נמשיך את הסיקור מהנקודה בה הפסקנו בפעם הקודמת בעלון פרשת שמות, אז העלנו חוויות מביקורה של הקבוצה הראשונה. ובכן..

לאחר הביקור ב"עזר מציון" פנתה הקבוצה למפגש בלתי אמצעי עם שתי דמויות חרדיות. האחת: בנה של המדריכה, שחזרה בינתיים בשאלה, הלומד בישיבה קטנה מטעם מוסדות חב"ד. הנער שמתחנך בחברה פתוחה יותר יחסית לפלגים האחרים ולכן שמר על יחסים טובים עם אמו, תאר בפרוטרוט את סדר יומו העמוס. בין השורות צפה העובדה כי נערים אלו חיים בנייתוק חברתי- תקשורתי למעט ימי ששי אז הם יוצאים ל"מִיְבָצְעִים". קרי- מבצעי הנחת תפילין ופרסום תורתו של הרבי במקומות ציבוריים. הדמות השנייה: פרמדיק חרדי מאובזר מכף רגל עד ראש ומתנדב ב"הצלה ישראל". אופנועו משמש כאמבולנס קטן ומגיע במקרי חרום ראשון לכל נקודה בעיר תוך 90 שניות! הנסיעה מתבצעת בכל דרך גישה אפשרית- כבישים, מדרכות, מדרגות- ממש כמו בסרטי פעולה.. לאחר המפגש שנערך בגן הציבורי הגדול בעיר, בו מתרכזים הזאטוטים בזמן שאמותיהם מנקות ומבשלות לקראת השבתות והחגים, פנתה הקבוצה לישיבת פוניבז' היוקרית - האליטה של הישיבות הליטאיות ותלמידיה- מהמבוקשים ביותר בעולם השידוכים. משם פסעו החברים ל"גן וורשה" שנמצא בפסגתו של רחוב רבי עקיבא- ה' שאנו אליזה' של העיר. להבדיל מגנים אחרים, גן זה אינו מתהדר ולו בצמח אחד לרפואה אלא בכמה תחנות אוטובוס מהשוקקות ביותר בארץ. בהמשך הרחוב פגשה הקבוצה חנויות חרדיות אופייניות כמו "חד וחלוק"- המוכרת בעיקר 'חלוקי יוקרה' קטיפתיים ורקומים בשלל צבעים, לאלו המעוניינות מצד אחד לכבד את שבת מלכתא בלבוש מיוחד ומצד שני אינן מעוניינות לבזבז את מחלצותיהן סתם כך בקרבת הבית. משם המשיכה החבורה העליזה ל'פיצוציה' ברוח המקום הפועלת ללא הפסקה ומוכרת לעוברים ולשבים בין דברי המתיקה והמליחה גם מנות אישיות של ציולנט מהביל וריחני, רגל קרושה רוטטת וקרה ועוד רבים ממטעמיו ומנפלאותיו של המטבח המזרח אירופי. בצמידות אליה, נמצא בית הכנסת איצקוביץ' המיתולוגי, בו יכול אדם להתפלל במניין בכל עת שיחפוץ ובכל שעות היממה. אלא מאי? זר המסיים את תפילתו, מגלה שחלק נכבד מחבריו לתפילה הינם עדת קבצנים שאינה מניחה לו לנפשו ומשפדת אותו במבטים של 'ועכשיו תורך..', עוד נציין שהמזגן בכל אחד מהשטיבלים בבית הכנסת איצקוביץ' פועל על מטבעות- 4 שקלים לחצי שעה.. את הסיור חתמה הקבוצה במאפיית ויז'ניץ הפועלת רצוף מצאת השבת ועד לכניסתה ומשווקת ללא הפוגה חלות מתקתקות וריחניות. עגלות המאפים עליהן נזרק השומשום ידנית בממטרים פזורים, גולשות מאליהן על רצפת המאפייה החלקלקה והשמנונית שאינה נחה לרגע - חגיגה אמיתית לבריאות.. ונסכם בדברי המשורר: "אין כמו בני ברק בלילות.."

ביום ראשון- יצאה קבוצה מ"אנשי העולם התחתון" (קומת המשרדים) ובני זוגם לסיור מרתק ומלא תוכן מבית מדרשו ובניצוחו של בני גינזברג, בנושא: פיתוח הנגב. התחלנו במפעל "רותם אמפרט נגב" העוסק בכריית פוספטים ובהשבתם. הפוספטים עשויים מעצמות בעלי חיים ששקעו בים הקדמון ונשארו כמרבצים הרוויים בזרחן- מינרל חשוב המרכיב את העצם. מרבצי הפוספטים מצויים כ-30 מטרים מתחת לאדמה ולכרייתם נדרשים כלים ענקיים החושפים קודם את השכבה העליונה המכונה "טפל". בתחילת הסיור נתגלה לעינינו מִחְפָּר ענק הנראה כשילוב של טנק, דחפור ומנוף גם יחד - מפלצת שגובהה כ-20 מטרים ומשקלה 800 טון!! ופועלת כתלמיד חכם ה"עוקר הרים וטוחן זה בזה" (סנהדרין ג'). חברת רותם מייצרת גם מוצרי המשך כמו דשנים לחקלאות חומצות חשובות ועוד ובכך מסייעת לשיפור תפוקת המזון בעולם. משם המשכנו לעיר הבה"דים- הנבנית בצומת הנגב ואמורה לקלוט לקרבה בהדרגה את מחנה צריפין ועוד כמה מחנות היושבים על קרקע יקרה. עיר צבאית זו תזכה לחידושים יוצאי דופן כמו: תחנת רכבת צמודה, מערכת עצמאית לטיהור מים, אזור מסחרי וקניון, אבטחה חיצונית ואפילו..בית מלון צמוד בו יוכלו האזרחים להתארח בצמוד ליקיריהם במדים.

המשכנו למפעלי המועצה המקומית התעשייתית "נאות חובב" ובשמה הקודם "רמת חובב". אין זה סוד שמדובר במפעלים המייצרים מחצית מתוצרת הכימיקלים שבמדינת ישראל אשר הסבו נזק אקולוגי-סביבתי קשה עד כה. אולם, לאחרונה עברו המפעלים שינוי ביחסם לטיפול בפסולת הרעילה והיא צומצמה משמעותית בעיקר בזכותו של פיקוח ההולך ומחמיר. במפעלים בהם ביקרנו – "טבע" המייצר חומרים פעילים לתרופות ו"מכתשים" המייצר מוצרים כימיים, ניתן היה להבחין במאמצים שהושקעו בשמירת סביבה ואוויר נקיים עד כמה שניתן, למרות נתוני הפתיחה הקשים. גם יחסי הציבור המתגברים עוזרים מאד לשיפור התדמית וההשקעה בהם היא חלק מהותי באסטרטגיה לשימור המפעל במקומו הנוכחי. נסו לדמיין עצמכם גרים ליד מפעל לייצור אקונומיקה.. המשכנו לחוות הבודדים של שי דרומי, אשר סיפר את תלאותיו בעיניים עצובות. דרומי תאר את התסכול של איבוד עדר פעם אחר פעם לידיהם של שכניו אשר חמדו לצאן, עד לסוף הטראגי בו עמד על משמרתו וירה בחשיכה באחד מהם למוות. לבסוף זוכה, והיום הוא ממשיך לנהל את חייו כהרגלו בעזרתם של מתנדבי "השומר החדש" המסייעים לו יותר ברעיית הצאן ופחות בשמירה, אותה הוא משאיר עדיין תחת ידיו..

את הטיול קינחנו בסעודה בקיבוץ "כרמים" ושם נחשפנו לקיבוץ מסוג אחר לגמרי! שם, זקן החברים הוא בן 57.. קיבוץ זה עמד לפני פירוק מפאת מיעוט החברים וחוסר עניין לציבור בשל כך. ישועתו הגיעה מכיוונו של גרעין משפחות דתי שהתמזג בקלילות עם הקיבוץ הישן וביחד הפכו לקיבוץ מתחדש מעורב של דתיים וחילוניים- 'אקולוגי פלורליסטי'. המוטו המנחה אותם- "חייה ותן לחיות". שחוק? נאיבי? אבל.. עובד!

ביום שני- טופלו השנאים הראשיים בקיבוץ וזרם החשמל נותק כליל. ובכל זאת פלא! כמעט שלא הרגשנו בשינוי בעזרתם של הגנראטורים לשעת חירום ובזכותם של אנשי המקצוע בהם התברכנו.

ביום רביעי- בבוקר נותקו מקורות המים לקיבוץ בצורה יזומה ובהודעה מראש בעקבות חיבור צינור המים החדש האמור לספק מים לשכנינו ממערב לגדר. בזכות ההיערכות המוקדמת והודעותיו החוזרות ונשנות של מנהל הקהילה בכל אמצעי קשר אפשרי, צלחנו את האירוע בכבוד ובעיקר למדנו להעריך את חשיבותם של מים-זורמים. בחדר האוכל נאלצנו לעבור למתכונת פסח שנפלה לגמרי במקרה על 'פסח שני'.. לבסוף שבנו אל המקורות מוקדם מהצפוי וכך נותרנו עמוסים בבקבוקים, בדליים ובמיכלים שלא נעשה בהם שימוש.

אחה"צ ליווינו למנוחת עולמים את חברנו חיים אפשטיין ז"ל. חיים- איש תורה ואיש עבודה. איש מחשבה ואיש מלאכה. בעל חזון המסוגל גם לרדת לפרטים הקטנים. מסור, שקדן, שקט וצנוע - יהי זכרו ברוך!

דיווחים לעלון- לאחרונה דנו אותי מספר חברים (ואפילו הקרובים אליי מאד) לחובה, על כך שאיני מביא לידיעת הציבור אירועים חשובים, שיעורים מעניינים, תשבחות, ברכות, ואף ניחומים. ובכן: שמעו נא רבותיי הדיינים.. הדיווחים המוצלחים ביותר מתייחסים למאורעות אותם ראיתי במו עיניי. אחריהם, מגיעים אלו המדווחים על ידי אחד מהקוראים הפונה אלי ומעוניין לשתף את הציבור בחוויותיו. אז הוא מנדב פרטים כמעין המתגבר ואני רק עורך את דבריו. המוצלחים עוד פחות, מגיעים מאלו אותם אני בקושי מדובב ומוציא מהם הודאה חלולה בדבר פרטי האירוע, אם כי אני משתדל להוסיף לה נפח ונופך משל עצמי, בתקווה שתהיה קרובה למציאות. ובכל זאת, יש לקחת בחשבון שבשל מגבלותי האנושיות, איני יכול לדעת הכל ובוודאי שלא להימצא בכל מקום ובכל זמן.. נמצא שאירועים חשובים שלא הגיעו לידיעתתי- לא ידווחו כלל! או, שפעילות מצומצמת ושולית תקבל במה ותואר באור הזרקורים כאילו הייתה מאורע מכונן בעזרתו של אותו מוסר מידע נלהב, בעוד שמאורע אחר, חשוב וגדול הרבה יותר ממנו - יחסה בצלו. ניתן להתנחם בכך שגם בכתיבת ההיסטוריה קיימת אותה הבעיה...

יורם קימלמן

”אני אמאין..” – דבריט keje נחוט אפדא

אקראת בחירתו באסיפה

- ערב יום העצמאות ה 65 למדינתנו ולא ערב ראש השנה, ובכל זאת אני מוצא לנכון לפתוח ב"הנני העני ממעש נרעש ונפחד". החוזה הזה של שיתוף הפעולה בין השליח לציבור, יחד עם הענווה הנדרשת מהשליח, בבואו לפני הציבור, הם בעיני המפתח לכניסה לתפקיד ציבורי.
- נראה היה לי ראוי, שאתייחס בקצירת האומר, למספר נקודות שבעיני הן מרכזיות בניהול הקהילה, בטרם יחליט כל אחד מה הוא מצביע.
- לעניות דעתי, היעדים המרכזיים בסעד תשע"ד הם ארבעה:

1. תהליך הצמיחה הדמוגרפית, המביא את סעד להתחדשות גדולה ולהפיכתה לקהילה רב דורית בעלת איזון בין שכבות הגיל, הן ע"י קליטה משמעותית לחברות והן ע"י השלמת אכלוס השכונה. הכניסה לקליטה מסיבית כזו כולל חברים הבונים את ביתם, זהו מהלך דרמטי, הדורש התמסרות ומשאבי זמן הרבה מעבר למה שמנהל קהילה יכול להקצות לכך במסגרת מכלול תפקידיו. אני חושב שהרעיון להקדיש משאבי זמן וכסף לאתגר האדיר הזה, זו החלטה נכונה אבל על כך נדון באסיפה הבאה.

2. לצד הסיכוי האדיר שבמהלך זה, קיים סיכון לא מבוטל של איבוד "רוח סעד" כפי שקרא לכך בוקי ואין לי ספק שזה אכן אתגר גדול.

נדמה לי שישנם מספר דברים שהם המפתח לשמירה על רוח סעד:

א. המשך אווירה חברתית טובה ובריאה הכוללת יכולת טובה של שיח קהילתי גם בעתות משבר. אני מכיר קהילות רבות בישראל, ותאמינו לי שזה ממש לא דבר מובן מאליו.

ב. היכולת לאפשר לכל חברינו עד האחרון שבהם, זקנה מכובדת וראויה תוך שיתוף בין אחריות הקיבוץ לאחריות המשפחה.

ג. העשייה החברתית הנרחבת – משפחתון, חברת הנוער וגרעיני צבר. בעיני אלו הם מפעלים שנותנים משקל רב למשמעות חיינו ועשייתנו כאן בסעד ומקטינים את האפשרות לשקוע רק בעצמנו ולהתנתק מעם ישראל.

ד. העובדה שיש לנו היכולת להעמיד אנשים מבית, במרבית התפקידים המרכזיים, גם זה לא דבר מובן מאליו ובעיני גורם משמעותי ביכולת השימור של רוח סעד. אינו דומה מנהל קהילה חיצוני למנהל קהילה שחי בסעד מאז לידתו ונושם בעורקיו את סעד על מעלותיה ומגרעותיה. בעיני זו זכות ושליחות לעשות לביתך, אך לא אכחש, בטני מתהפכת עלי.

אני חושב שלצד הזכות שאנו מעמידים מנהלים מבית, קיימת גם חובה לא פשוטה, המוטלת על כל אחד ואחד מאתנו, להשכיל ולשמור על המרחב הפרטי של איש הציבור, לדעת להפריד בין הפרטי והחברי לבין התפקיד ומשמעותיו. או במילים אחרות מהווייתי שלי, האם אוכל לשמש גם כשליח ציבור בימים הנוראים בזמן שאני שליח ציבור כל השנה... ימים יגידו.

3. הנקודה השלישית, ואולי בסתירה מסוימת לשמירה על "רוח סעד". היא לא לפחד מהתחדשות והתערענות. מהלך השינוי שעשינו בסעד, מוביל אותנו לצמיחה ולקליטת דור צעיר ועל אף העובדה שאני רואה את עצמי כצעיר מאד, אני מודע לכך שהצעירים ממני, הם דור אחר אשר דוגל לעיתים בגישות שונות בנושאי חינוך וחברה והאתגר של שימור והתחדשות יחד, הוא אתגר גדול ולא פשוט.

4. והנקודה האחרונה היא שמירת מערכת החינוך המיוחדת כל כך, הן בגיל הרך והן החינוך החברתי מא' – י"ב. זה לא סוד שהפרטה מחד, ומערכת החינוך שעברה לימים ארוכים מאידך, יחד עם רוחות הדור והזמן, מייצרות לנו אתגר קהילתי אדיר בקיומה של מערכת חינוך ערכית ואיכותית. אני מדגיש קהילתית, כי ניתן לטעות ולחשוב שזה עסק רק של ההורים ואני חושב שזה עניין קהילתי ממדרגה ראשונה שיש בכוחו להטביע את חותמו על כל הקהילה ועתידה החברתי. חייבים לשמור על החינוך החברתי, אם רוצים קהילה שיש בה ייחוד, שיש לה זהות קהילתית. זה מחייב משאבים אנושיים, זה מחייב משאבים כספיים וזה מחייב אמונה ודבקות במשימה. ישנם כמובן יעדים רבים נוספים, אך התמקדתי ברשותכם בארבעה מרכזיים.

• רגע לפני סיום דבריי עוד שתי נקודות:

- למרות שזו עדיין לא עת סיכומים ופרידה, אני מבקש להודות בשמי ובשם כל הציבור לעופר על שעומס על כתפיו את מסע הקהילה כבר מספר שנים ועושה זאת בדבקות ובמסירות. תודה לך עפר!
- קראנו בשבת בפרקי אבות על ה"עין הטובה". אני רוצה להתפלל ולקוות שנשכיל להתנהל בקהילתנו כשה "עין הטובה" מנחה אותנו (ואני לא עוסק בפרסומת...) שנקפיד לראות את חצי הכוס המלאה ונדע לפרגן איש לרעהו ללא חשבונות.
- פתחתי בתפילה מימים נוראים ואני רוצה לסיים ולאחל לי ולכולנו שאם אבחר, אזכה לעמוד כאן בסופה של תקופה ויתקיים בי כפי שהתקיים בכהן גדול בצאתו מן הקודש (להבדיל): "ויום טוב היה עושה בצאתו בשלום בלי פגע ומלווים אותו עד ביתו".

לקראת תרבות:

"...הרץ מאיץ בו להזדרז. אשתך מצפה לך. עקיבא נושך את שפתיו. לא לי היא מצפה. אז למי? מתפלא הרץ. לרבי עקיבא. הרץ מושך בכתפיו ויוצא מהשיבה, עקיבא מחזיר את פניו אל הספר, ברגע זה באו אל קצם חיי הקודמים, מעתה והלאה התורה היא כל חייו, אין לו חיים אחרים..."

שתי אהבות גדולות, אהבת התורה ואהבת בני הזוג נשזרות למארג אחד בסיפורם של רבי עקיבא ורחל בתו של כלבא שבוע.

בט"ו באב תגיע אלינו הסופרת יוכי ברנדס מחברת הספר "הפרדס של עקיבא" לספר לנו על שתי האהבות ומה שבניהן. הערב שזור בקטעי שירה ונגינה.

על מנת שנוכל למצות ולהכיר את הספר לקראת המופע בצורה הטובה ביותר, אנו רוצים לחשוף כמה שיותר אנשים לקריאת הספר ולכן, רכשנו מספר עותקים של הספר על מנת שנוכל לחלק לקריאה לכל דורש.

על מנת לקבל עותק לקריאה, ניתן לשלוח מייל או לשים פתק בתא הדואר של ו. תרבות, הספר יחכה לכם בתא הדואר כאשר יגיע תורכם.

ולכל אותם אלה שאינם חובבי קריאה... אל דאגה, המופע מתאים גם לכם ניתן ליהנות ממנו הנאה מושלמת, גם אם לא קראתם את הספר.

1. תרבות

”אחת מלפנינו”-

מריט בן-צבי מספרת על אמה

ראינה: חייז'ה יקותיא

נולדתי בכ"ו בשבט (1929) בעיר ברסלאו שבגרמניה, להוריי משה ורחל פרוינד ז"ל. משפחו של אבי חייתה שם כמה דורות ומשפחתה של אמי הגיעה לשם מפרוסיה המזרחית. הוריי הכירו לאחר מלחמת העולם הראשונה. לאמי היתה נטייה לקומוניזם ומשפחתו של אבי לא ראתה בעין יפה את השידוך. לבסוף היא קיבלה על עצמה להיות 'בסדר' והם הקימו משפחה יהודית דתית רגילה. בנעוריה למדה אמי בתיכון בקניקסברג וגרה שם בפנסיון אצל משפחת אשתו של עגנון – משפחת מרקס. לאחר התיכון המשיכה לאוניברסיטה ללמודי פילוסופיה ועשתה דוקטורט על פרנץ רוזנצווייג. דרכו היא חיזקה את אמונתה הדתית אליה הגיעה דרך הרציונליזם – דרכו של רוזנצווייג, שהיתה דרכו של יהודה הלוי ולא של הרמב"ם.

זיכרונות כילדה בגרמניה- אני שוחה להנאתי באגם טבעי, לפתע נעצרת לידי קבוצה. חבריה מספרים לי בהתפעלות עד כמה אני מייצגת בגאווה את הגזע הארי במראי הנאה.. היתה זו חבורה נאצית זמן קצר לאחר עלייתם לשלטון. עוד אני זוכרת שיירה עוברת בקרבתו ובמרחק נגיעה ממש - נמצא היטלר מוקף בתומכיו.

בהיותי בת שנתיים בקרו הוריי במצרים ובארץ-ישראל. אמי כתבה יומן מסע שחידד בהם את הקשר למקום וכך הפכו לציונים. עלייתו של היטלר חיזקה את שאיפתם לעלות ארצה. אבא לא חשב פעמיים, והחליט שהוא עוזב את גרמניה. לאחר שקיבל וויזה של תייר, עלה ארצה ושם פגש את דודי שהיתה לו חנות לממכר כלי-בית. עלינו אחריו כעבור חצי-שנה לאחר חיסול הבית והרכוש בעזרת הוריה של אימי שקנו חלק מהם. אבי גם הוא פתח חנות לממכר כלי-בית בתל-אביב, אך אמי כתבה לו נחרצות שהיא אינה מעוניינת לעסוק בארץ בממכר כלים, אלא לייצר את מה שמכילים הכלים – כלומר לעסוק בחקלאות. אבי הכין את הקרקע לכך וכשהגענו קנו הוריי חלקת אדמה בפרדס-חנה, שהיתה אז מושבה של פיק"א. לאחר שנטעו עשרים דונם פרדס ובנו בית על מגרש של חמישה דונם, נגמר להם הכסף.. אבי שהיה צריך לפרנס משפחה וגם פרדס – היות וטרם נשא פרי, חיפש עבודה וכך הפך לסוכן ביטוח של כמה חברות ביניהן גם של החברה הבריטית "לוידיס אוף לונדון". בחו"ל היה לנו רכב שלא התאים לחולות הארץ שדרשו מיומנות נהיגה מסוג אחר. מכרנו את הרכב בארבעים לירות לקבוץ משמרות שהפך אצלם כעבור חמש שנים לגרוטאה. בכסף קנינו חמור ועליו היה אבא רוכב לעסקיו בחדרה, בנימינה, זכרון-יעקב ושפייה. כשהגיעו מנהלי חברות הביטוח לביקור בארץ – ביניהם המנהל של "לוידיס אוף לונדון" צילמו את הפלא.. כאשר ביקרנו כעבור כמה שנים במשרדי החברה בלונדון ראינו על הקיר מתנוססת תמונתו של אבי ומצורף אליה ההסבר – "סוכן ביטוח על חמור".

גרנו בפרדס-חנה. למדתי בבית-ספר שלא היה דתי, אך היה הסכם שבתוך בית-הספר הכללי יהיה גם מורה דתי. שהיה כשרון במתמטיקה אך משעמם דווקא בלימודי היהדות..

רכבנו לבית הספר על החמור אחי ואני בתורנות. אך פעם כשהיה מיוחס קרע את החבל וברח, במקומו קנינו חמור חדש... בבית הייתי אחראית על הלול ושמרתי שלא יכנסו תנים לטרוף תרנגולות. ליד ביתנו היתה גבעה עליה היו הערבים מגדלים אבטיחים. פעם הלכתי לקנות אבטיחים, קניתי שלושה וגנבתי אחד שהיה גדול ויפה מראה..

הערבים שמכרו לנו גם זבל, הציעו להוריי ברצינות גמורה לקנות אותי – אך לשמחתי לא הסכימו. מאז הם קראו לאבי אבו-מרים...

בפרדס-חנה היתה קיימת תנועת נוער אחת- אליה הצטרפתי. אבי שעלה על כך שחסרה תנועת נוער דתית במקום נסע לחיפה והתייעץ שם עם דוד הס שעסק בבני-עקיבא ששלח אלינו את הקומונר – יונה כהן שנעשה אח"כ עיתונאי, וכן את האמן- בן אורי (שנינתו היא דקלה הימן) שלימד אותנו שירים. כעבור שבועיים קמה תנועת בני-עקיבא בפרס-חנה. נסענו למחנות ולסמינרים, אירחנו מחנות בני-עקיבא והכרנו שם חברים הידועים לנו עד היום ביניהם יהודה ברט מחיפה שהרבה במעשי קונדס... גם את משה בעלי הכרתי במחנה בני-עקיבא. המדריכים שלנו

היו אנשי רמת- השומרון שהפך מאוחר יותר לקבוץ בארות יצחק. גם מקבוצת-אברהם שהיתה בכפר-פינס היה לנו מדריך וכך הגעתי לגרעין התורני של בני-עקיבא, והתגלגלתי עד שהגעתי לסעד. ב1946 בעלומים בהרצליה התחתנתי עם משה אותו הכרתי קודם במחנה בני-עקיבא. משה שלא הרגיש אז טוב – הוא סבל ממחושי קיבה ונשלח על די הרופא לטיפול אצל אמו. עליתי לחולה לבדי לאחר ההמתנה בהרצליה ובעלי נשאר כי היה נחוץ שימשיך לעבוד.

בחולה היו לנו עימות עם קבוצה של תנועה קיבוצית אחרת, שכבר שהתה שם – מי יישאר במקום. המוסדות העדיפו אותנו. שהינו שם חודשיים, מים הביאו לנו במשאיות וכן אספקה מן הסוכנות. נהג משאית בשם אבנר היה מביא לנו את המים ואריה קרול קיבל אצלו את שעורי הנהיגה הראשונים שלו. הקבוץ הדתי לחץ עלינו שנעזוב את המקום חזרה להרצליה. קרוב לפסח, עזבנו והשארנו שם רק שני חברים – אחד מהם אלי לוי ז"ל. הם נשארו לעבוד שם בבנין עד שעלינו לסעד. ערב המלחמה עבדתי בעבודות חוץ – ניהלתי 'מטבח הורים' כשר בשפיים במשך חודשיים, עבדתי גם במשק-בית אצל משפחת קיסניגר –קרובי משפחתו של שר-החוץ האמריקאי לשעבר הנרי קיסניגר.

התחילה המלחמה. באתי לחודשיים לסעד תחתית כדי לארגן להם את המטבח. היה זה ערב פסח. הקדמנו באכילת מצות עוד קודם החג בהוראתו של אריה קרול, בגלל שנגמר הלחם. באקונומיה שרצו עכברושים ופחדתי פחד מוות. היו שם רחל ורלי סימון שהיו כבר נשואים. בית- הביטחון עמד כבר על תילו והיתה בו מיטה בשבילי. כשחששו מחיפוש על ידי הבריטים בקשו ממני להיכנס למיטה ולהעמיד פני חולה כשלצידי מתחת לשמיכה רובה..

שלמה בני נולד אחרי המלחמה ואחרי שנתיים נולד לנו עוד ילד שנפטר והבאנו אותו לקבורה בסעד. עבדתי במטבח ולכבוד פסח הכנתי אטריות מביצים כמו שעשתה סבתי והם הפכו למסורת. על פי המתכון של סבתי. אח"כ עבדתי במכבסה, בכרם באריזת ענבים יחד עם הבן של ישעיהו ליבוביץ שלימד אותנו 'שירי-זימה' – ואז נסעתי עם הוריי לטיול בחו"ל. היום אני לא מבינה איך עשיתי זאת – השארתי בבית שלושה פעוטים, ונוסף על כך עברנו באותו זמן לשיכון הוותיקים. כשחזרתי – חזרתי לדירה חדשה בלי שאנקוף אצבע. במהלך הטיול פגשתי בתלמידיי לשעבר מהאולפן לעברית שלימדתי במשך שנה בסעד – והם אירחו אותי אצלם. אחי למד בישיבת בני-עקיבא בכפר-הרא"ה ואח"כ חקלאות במקווה-ישראל. כשפרצה מלחמת השחרור הוא התגייס לפלוגה הדתית של החי"ש בתל-אביב והוא נפל בקרבות להגנת גוש-עציון.

בסוף שנת תש"ן נסעתי עם אחי הצעיר לפולין ולשוויץ לטיול שורשים, שם ביקרנו את דודתנו היחידה שהיתה בת שמונים ושבע. נסענו לקרקוב ומשם לברסלאו, והיינו יום שלם באושוויץ. בברסלאו הלכנו לפקוד את הקברים של סבי וסבתי שנפטרו עוד לפני השואה.

המשכתי בקיבוץ בעבודת הסריגה, לאחר שנקנתה מכונת סריגה חדשה. עברתי השתלמות במקצוע וסרגתי סוודרים לכל ילדי הקיבוץ בעזרתן של האמהות שחיברו את החלקים אותם סרגתי.

עם השינויים אני משלימה, אבל הלך משהו מהרגשת הבית. ובעצם היום זה כבר לא כל-כך רלבנטי – כי הקיבוץ כבר לא כל-כך בית כמו אז. בכל אופן – נקווה לטוב!

מהנהלת הטיף הרך

בקרוב אנו רוצים לרענן את הנהלת הגיל הרך. המעוניינים להצטרף מתבקשים לפנות לשושי מנהלת הגיל הרך, עד ליום רביעי השבוע. אנו נגבש הצעה הכוללת חלק מהחברי ההנהלה שימשיכו בתפקידם על מנת לשמור על רצף, בצד שמות חדשים מתוך רשימת הפונים. ההצעה תובא לאישור אסיפת האגודה הקרובה.

קייטנת נכדים

לידיעת הסבתות והסבים. "קייטנת הנכדים" תתקיים השנה

בין התאריכים: י"ד – י"ח באב 21/7-25/7

אורלי וידם

לריבה לזהר

מזל טוב לזהר המצווה של הנכד

יונתן יוסף לזהר

בנט של יהודית ויואל לזהר

ללאה ולאברהם ימיני ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנינה

נכדה לעלית ולאבי מצול

בת אנהלה ולניר שמוני

ליהודית ואיצק מוסנלון ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנין

נכד לאורית לאה ולצמח אורי

בן אכנתר ולדוד צזריאל

כאלי הטיחות בהקצרת מדורות

מאת: ניצן הרביץ'

- מיקום המדורה ייקבע בשטח נקי מקוצים ומעשבים, במרחק בטחון סביר ממבנים ומכבלי חשמל (בתיאום עם זיו יערי).
- במדורת ילדים עד גיל 15, יש למנות מבוגר אשר יהיה אחראי על המדורה.
- מומלץ לנעול נעליים יסגורות, ללבוש מכנסיים ארוכים וחולצה מתאימה להגנה על הגוף מפני גיצים וגחלים.
- יש להחזיק בקרבת המדורה 2 דליים מלאים במים למקרה של התפשטות שרפה או פגיעה בנפש.
- יש להרחיק גזיות.
- בסיום האירוע, יש לוודא כיבוי מוחלט של המדורה, בעזרת חול או מים.

אל תעשה

- אין לשפוך/להתיז חומר דליק על האש הבוערת!! פעולה זו מסוכנת מאוד ועלולה לגרום לפגיעה בנפש.
- אסור לזרוק למדורה הבוערת מיכלי תרסיס, חזיזים או קליעי נשק העלולים להתפוצץ ולפגוע ביושבים סביב למדורה.
- לא לישון בתוך שקי שינה (מאוד דליקים) סגורים סמוך למדורה, עלול להפוך למלכודת אש.

במקרה של פגיעה

- במקביל לפעולות הכיבוי, יש לקרוא לאחות תורנית (8080) וצוות כיבוי (054-4609523). במידת הצורך להזעיק את מד"א (101).
- אם האש אחזה בבגדיך, עצור ואל תרוץ!! שכב על הקרקע והתגלגל מספר פעמים. ניתן להשתמש בשמיכה או במגבת גדולה כד לעטוף את הנפגע.
- במקרה של כווייה יש לקרר מיד במים (מי ברז בלבד, לא קרח) ולהעביר את הנפגע לטיפול רפואי.
- אין להסיר או לתלוש בגדים חרוכים שנדבקו אל איזור הכווייה.
- במקרה של חדירת גץ לעין יש לשטוף היטב עם הרבה מים קרים.

לרחמי ולחוקא ל אנדאו ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכד

בן לאמונה ולדידה אנדאו

נין אנצמי וליהודה ולנצמי סרלאוי ולאסתר ולדוד אמצרי

